

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 17 (46-tieji metai) * 1986 m. BALANDŽIO - APRIL 24 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

KHADAFY BANDO KERŠYTI

Iki šiol didesnės tragedijos išvengta tikrai budrių policijos valdininkų dėka. Londono aerodrome policija paskutiniu momentu, tikrinama dar kartą įtartinos keleivės lagaminą, rado plastikinę bombą jo dvigubam dugne. Airės Anne Marie Murphy, 32 metų amžiaus, nešama bomba būtų išsprogdinusi Izraelio El-Al lėktuvą su keturiomis šimtais keleivių. Jai lagaminą davė jos sužieduotinis jordanietis arabas Nezar Hindawi, 35 m., pažadėjęs ją vesti, kai ji pasieks Izraelį. Pasirodo, Murphy apie bombą nieko nežinojo, todėl ją policija paleido. Jos tariamas sužieduotinis suimtas ir tardomas.

Ta pačia dieną, t.y. balandžio mėn. 18 d., laiškinė bomba rasta tarpe korespondencijos, skirtos Anglijos ministeriui Malcolm Rifkind, vienam iš keturių žydų tautybės ministrų dabartiniame Thatcher kabinete.

Turkijos sostinėje Ankaroje turkų policija sunaikino du sprogmenis, skirtus amerikiečių karininkų klubo sunaikinimui.

Costa Rica sostinėje San Jose bomba sprogo prie JAV-ių konsulato. Sužeidė 5 asmenis. Įvairių kitų kraštų Amerikos konsulatų ir ambasados susilaukė grąsinimų telefonu, kad būsiančios išsprogdintos. Kaikurie pastatai buvo evakuoti. Plastikinė bomba, skirta El Al Izraelio lėktuvui, buvo Sovietų Sąjungos gamybos.

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ AMERIKĄ

Kaip ir galima buvo tikėtis, po amerikiečių karinės intervencijos Libijoje, įvairiuose pasaulio miestuose, bet ypač Europoje, pasipylė į gatves demonstracijos. Visos buvo nukreiptos prieš JAV-es. Demonstracijos buvo gerai organizuotos ir jose lengvai buvo galima pastebėti Kremliaus samdomų agitatorių įtaką. Neva tai šaukdami už pasaulinę taiką ir pasisakydami prieš smurtą ir žiaurų kumščio naudojimą stipresniojo prieš silpnesnį, iš esmės tačiau demonstrantai stengėsi pavaizduoti Ameriką, kaip vienintelę ir didžiausią pasaulio imperialistą, degindami JAV-ių vėliavą ir visokiais būdais dergdami prezidentą Reagan'ą. Sovietinio imperializmo šitie rėksniai niekad nepastebė. Įdomu ir tai, kad tokios demonstracijos labai populiarios tuose kraštuose, kuriuos Amerika per abu pasaulinius karus rėmė ginklu ir pinigais ir kurių laukuose guli tūkstančiai žuvusių amerikiečių

karių. Ypač neįaukiai ir lyg neapsakoma ironija atrodo Rytų ir Vakarų Vokietijos taikos skelbimų demonstracijos, tarytum šie rėksmingi jaunuoliai niekad nėra atsivertę labai netolimos istorijos lapų.

CLARK APIE KANADOS VIDURINIŲ RYTŲ POLITIKĄ

Š.m. balandžio mėn. 12 d. Kanados užsienių reikalų ministeris Joe Clark, lankydamsis Izraelyje, pasakė Jeruzalėje svarbią kalbą, kurioje pabrėžė, kad Kanada remia Izraelio pastangas užtikrinti savo valstybės sienas ir saugumą, bet taip pat remia ir palestiniečių teisėtus reikalavimus įsikurti savo valstybę aiškiai nustatytose teritorijose Vakariniame Jordano krante bei Gazos rėžyje.

PANAIKINS ĮSTATYMO Nr. 101 DISKRIMINACIJAS

Quebec'o dabartinė liberalų vyriausybė paskelbė, kad netrukus bus išleistas įstatymo Nr. 101 pakeitimas, pagal kurį mokiniai iki šiol "nelegaliai" lankę angliškas mokyklas bus pripažinti pilnateisiais mokiniais. Taip pat seserys ir broliai visų mokinių, dabar lankančių angliškas mokyklas, galės būti į jas priimti. Be to, visi Kanados piliečiai, lankę angliškas mokyklas bet kur Kanadoje, turės teisę savo vaikus leisti į angliškas mokyklas ir Quebec'o provincijoje.

TUŠČIA SENSACIJA

Net 181 televizijos stotis š.m. balandžio mėn. 21 d. dviejų valandų programą pavadintą "The Mystery of Al Capone's Vaults", transliavo iš Chicago's. Bet tai nebuvo amerikietiška kriminalinė sugalvota istorija, vaidinama žinomų aktorių. Tai buvo vietoje filmuojamas tikras įvykis: Chicago's miesto savivaldybės atstovams bei politikieriams ir žurnalistams stebint, buvo išsprogdintas buvusio Lexington viešbučio rūsyje specialiai išmūryta slėptuvė, kurios savininkas buvo garsusis gangsteris Al Capone. Visi spėjo, kad toje slėptuvėje ras: aukšą, brangenbes, slaptus dokumentus, nužudytų žmonių kaulus? Dūmams išsisklaidžius paaiškėjo, kad rūsyje nebūta nieko. Tikrai kelios tuščios bonkos. Šis kadaise puošnus viešbutis buvo nuo 1928 iki 1932 metų Al Capone's gaujos vyriausioji būstinė. Dabar tą viešbutį yra perėmusi ir bando sutvarkyti labdaringa draugija Sunbow Foundation. Už šį spektaklį ji gaus 50,000 dolerių, plius dar vieną nuošimtį iš televizijos stočių.

ŠEŠIŲ SOVIETINIŲ DEZERTYRŲ LIKIMAS

Afganistano laisvės kovotojai jau kurį laiką globojo šešis sovietų okupacines kariuomenės karius, perbėgusius pas juos ir norinčius pasitraukti į laisvuosius Vakarus. Kanados vyriausybė buvo pažadėjusi visiems šešiams politinį prieglobstį, bet pačiu paskutiniu momentu kažkodėl atsisakė juos priimti. Tie dezertyrai turėjo Pakistaną pasiekti Kanados ambasadą, kad būtų atskraidinti į Ottawa. Pačiomis paskutinėmis žiniomis Kanados užsienių reikalų ministeris Joe Clark užtikrino parlamentą, kad minėti šeši pabėgėliai būsią atgabenti į Kanadą su Jungtinių Tautų agentūros pagalba. Kanados spauda mini, kad visiems šešioms buvę jau išduoti Kanados pasai ir kad jie juos pasirašė.

RINKIMUS LAIMĖJO LIBERALAI

Š.m. balandžio mėn. 21 d. Prince Edward Island provincijos rinkimus labai užtikrintai laimėjo liberalai, išrinkdami provincijos parlamentą 21 atstovų. Progresyvieji konservatoriai, kurie P.E.I. provinciją valdė pastaruosius septyneris metus, teišrinko 11 atstovų. Naujasis premjeras Joe GHIZ, 41 metų amžiaus, yra libaniečio-kanadiečio krautuvinininko sūnus, baigęs aukštuosius teisės mokslus Harvard'o universitete JAV-ėse. Buvęs premjeras Jim LEE, 49 metų amžiaus, nebuvo net išrinktas parlamentą: jo vietą laimėjo naujokas liberalas Wayne CHEVERIE 370-ties balsų dauguma. Balsavo apie 80% turinčių teisę dalyvauti rinkimuose, t.y. 86,805 asmenys. Naujai išrinktojo premjero nuomone, liberalai laimėjo rinkimus dėl trijų pagrindinių priežasčių: 1) nevykusios vietinių konservatorių politikos, 2) nevykusios federalinės konservatorių partijos veiklos ir 3) tikėjimo, kad vie-

XVI-TOJI VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖ PREMIJA

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS MONTREALYJE jau šešioliktą kartą paskirs Vinco Krėvės Literatūrinę premiją už grožinės lietuvių literatūros kūrinių, dar nepremijuotą ir išleistą 1984-1985 metais laisvajame pasaulyje. Leidyklos arba patys autoriai prašomi siųsti bent du egzempliorius 1984-1985 metais išleistų knygų šiuo dabartinės Liet.Akad.Sambūrio Montrealyje pirmininkės adresu: Mrs. Regina Piečaitis, 6121 LaSalle Blvd., VERDUN, Que., H4H 1P7, CANADA.

Vertinimo (jury) komisijos sudėtis bus paskelbta netrukus.

Ši premija skiriama kas antri metai jau nuo 1952-ųjų metų ir iki šiol ją yra laimėję sekantys mūsų rašytojai: Jonas AISTIS, Jonas MEKAS, Algimantas MACKUS Kostas OSTRAUSKAS, Vincas RAMONAS, Marius KATILISKIS, Antanas VAICIULAITIS, Liūdnė SUTEMA, Kazimieras BARĖNAS, Juozas KRALIKAUSKAS, Eduardas CINZAS, Tomas VENCLOVA, Henrikas NAGYS, Eduardas CINZAS (antrą kartą) ir Kazys BRADŪNAS.

Autoriai ir leidyklos prašomi įsidėmėti, kad neatsiųstos knygos nebus svarstomos. Visos knygos turi būti atsiųstos iki šių metų gegužės mėn. 4-tos dienos.

Lietuvių Akademiniis Sambūris
Montrealyje (Kanadoje)

Afganai - laisvės kovotojai su paimtais rusų ginklais

Nuotr. ABN

tiniai liberalai sėkmingiau rūpinsis P.E.I. provincijos reikalais. Taigi, vienuolikos mėnesių laikotarpyje net trys Kanados provincijos išrinko valdžion liberalus - Ontario, Quebec'as ir P.E.I.

PATARIA NEŠDINTIS IŠ LIBIJOS

Kanados vyriausybė užsienio reikalų ministerio Joe Clark lūpomis pareiškė reporteriams, kad virš 1000 Kanados piliečių, šiuo metu tebedirbančių Libijoje, turėtų skubiai keliauti namo. Anot Joe Clark, Libijoje padėtis esanti tokia nepastovi, kad gali būti sunku garantuoti Libijoje esančių kanadiečių saugumą. Dalis kanadiečių jau paliko Libiją. Nors Libijos vyriausybė pakartotinai užtikrino, jog visiems užsieniečiams Libijoje negresias joks pavojus, Kanados vyriausybė pataria savo piliečiams išvykti.

KARALIENEI 60 METŲ

Š.m. balandžio 21 d. Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II iškilmingai atšventė savo 60-tąjį gimtadienį. Nors britų policija turėjo labai akylai saugoti šventės dalyvius nuo galimų libijiečių teroristų užpuolimų, visos iškilmės

praėjo be jokių incidentų. Iškiliausias momentas buvo, kai Buckingham rūmuose karalienė priėmė apie 6000 vaikų, nešinių gėlėmis, ir kai visus Commonwealth kraštus atstovaujantys jaunųjų chorai padainavo karalienei savo šalies dainas.

PRANEŠA ALTA:

GENOCIDO MUZIEJUJE TURI BŪTI MINIMA LIETUVA

Washington'e, su JAV vyriausybės moraline ir medžiagine parama, organizuojamas genocido muziejus, vadinamas Holocaust muziejumi. Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė kreipėsi į muziejaus organizacinio komiteto pir. Elie Wiessel, primindama, kad tame muziejuje, minint nacių sunaikintus žydus, turi būti minimi ir nacių nukankinti lietuviai ir kitų tautų žmonės, o taip pat muziejuje turi būti pavaizduotas ir Sovietų Sąjungos genocidas.

Negavus patenkinamo atsakymo, ALTO pirm. Teodoras Blinstrubas tuo reikalu specialiu raštu kreipėsi į JAV prezidentą Reagan'ą, kuris pavedė Holocaust muziejaus tarybai atsakyti į tą raštą. Muziejaus vykdomojo komiteto direktorius Nicah H. Naftalin kovo 27 d. raštu pirm. T. Blinstrubui pažymėjo, kad šalia išžudytų žydų būsiančios paminėtos ir kitos tautos, jų tarpe ir lietuviai, tačiau nieko tikro nepažadėjo dėl atžymėjimo Sovietų Sąjungos genocido. Šiuo reikalu turime išvystyti gyvą akciją, kad nebūtų užmiršta daug tūkstančių komunistų išžudytų lietuvių. Reikia rašyti laiškus muziejaus organizatoriams adresu: U.S. Holocaust Memorial Council, 2000 L St. N.W. Suite 588, Washington, DC. 20036. Būtų naudinga šiuo reikalu kreiptis ir į savo senatorius bei kongresmenus.

IŠSKLAIDĖ SOVIETINĘ PROPAGANDĄ

JAV-Sovietų Sąjungos santykių ir pasikeitimų centras Čikagoje, miesto bibliotekos kultūros rumuose, suruošė eilę paskaitų apie Sovietų Sąjungą. Kovo 24 d. du paskaitininkai kalbėjo apie religiją Sovietų Sąjungoje, išryškindami ten eančias laisves. Į paskaitą atsilankė ukrainiečių, latvių, gudų išeivijos patriotai, o taip pat ir ALTO informacijų direktorius kun. dr. J. Prunskis, savo klausimais išsklaidė paskaitininkų propagandines miglas, atkreipdami dėmesį į religinę priespaudą Maskvos kontroliuojamose kraštuose.

• Kun. J. Prunskis painformavo apie Vatikano radijo palydumų perduoti jiems pateikiamas žinias Lietuvos žmonėms. Papasakojo apie savo pasikalbėjimą su "Tribune" redaktoriu R. Liefer ir apie savo sukludytas pastangas stebėti iš už geležinės uždangos atsiųstų dvasininkų pranešimus liuteronų teologinėje mokykloje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

MOKSLINĖS KONFERENCIJOS TAUTINĖS SĄMONĖS IŠLAIKYMU

IŠVADOS IR PASIŪLYMAI

Mokslinė konferencija tautinės sąmonės išlaikymui, suorganizuota PLB Švietimo ir tautinio auklėjimo komisijos, įvyko 1985 lapkričio 23-24 Čikagoje. Konferencijoje buvo pateikti pirminiai Pasaulio lietuvių anketos duomenys, liečiant tautinį identitetą išsivijoje bendrai ir įvairiuose kraštuose, išklausti pranešimai apie padėtį pagrindiniuose lietuvių gyvenamuose kraštuose, pažvelgta į tautiškumo išlaikymą iš mokslinės ir palyginamosios perspektyvos. Iš tų svarstymų išplaukė daug išvadų ir pasiūlymų tobulinti mūsų pastangas išsaugoti lietuvių bei ateinančiose kartose. Čia pateikiame pagrindines svarstymų išvadas ir pasiūlymus, kuriais, tikimės, galės kūrybiškai pasinaudoti pasaulio lietuvių švietimo ir tautinio auklėjimo vadovai bei kiekvienas lietuvis, kuris nori perduoti savo kultūrinę sąmonę ateinančiom kartom. Kviečiame visus į šias išvadas ir pasiūlymus reaguoti, ar tai juos taikant konkrečiam darbiui, ar kritiškai įvertinant mūsų spaudoje. Šios konferencijos pagrindinė medžiaga bus paskelbta leidinyje, kuris bus prieinamas ji užsiskantiems.

(t e s i n y s)

III. METODINIŲ SVARSTYMŲ IŠVADOS

A. Skatinanti psichologija

1. Auklėjimo sistema tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų turėtų iš pagrindų remtis pozityviu psichologiniu skatinimu, perduodant žinias ir jausmus. Mokytojai, tėvai, jaunimo organizacijų vadovai turėtų geriau įsisavinti mokymo skatinimo psichologiją.

B. Priešmokyklinis auklėjimas

1. Vaiko priešmokyklinis amžius yra svarbiausias gimtosios kalbos įsisąmoninimui. Todėl reikia stiprinti to laikotarpio mokymo priemonių paruošimą, kurios naudotinos tiek įstaigų, tiek ir šeimų aplinkoje.

2. Jaunai lietuviškai šeimai, kuriai dar rūpi lietuviškumas, reikia pagalbos iš kitų lietuviškų įstaigų, tautiškai auklėjant savo vaikus. Pačiai jaunajai kartai reikia pagalbos įsisąmoninant tautiškumą, kurio reikia ir vaiko tautiniam brendimui. Ypač reikia pagalbos jaunajai šeimai pasitobulinti lietuvių kalbos vartojimą.

3. Priešmokyklinio amžiaus vaikams reikėtų steigti ne vien reguliarias mokyklėles-darželius, bet ir mažesnio skaičiaus vaikų židinėlius-ratelius, kur vaikai pajus lietuvių bendruomenę, girdėtų lietuvių kalbą ir susidraugautų su bendraamžiais lietuviukais. Tokiems proginiams ir neperiodiniams (pvz. vasariniams) židineliams gali vadovauti lietuvių kalbą gerai mokanti mama, močiutė ar auklė.

4. LB ir kitų įstaigų svarbi užduotis - sustiprinti paramą, organizuojant ir vystant priešmokyklinio tautinio auklėjimo sistemą šeimoje, mokykloje ir organizacijose. Apsilamai, tai iki šiol gerokai apleista veiklos sritis.

C. Tautinės sąmonės ugdymas pradžios mokykloje

1. Siekiant padaryti mūsų pradžios mokyklas efektyvesnes, perduodant liuanistines žinias ir ugdant tautinę sąvimonę ir peržvelgus esamą padėtį, siūlomi bent tokie būdai:

a. Šiuo metu jau labai reikia mokymo priemonių silpniau kalbantiems lietuviškai vaikams, reikia tokių priemonių ruošimą praplėsti.

b. Visa pradinės mokyklos programa turėtų būti praplėsta, pajavairinta ir padaryta vaikui aktuali.

c. Reikia daugiau lankstumo ir kūrybingumo, ruošiant liuanistinę medžiagą ir liuanistinių mokyklų programas.

2. Efektyviam ir tiksliam mokymo ir auklėjimo darbui reikia daugiau ryšių tarp mokytojų, mokyklų, švietimo organizacijų; reikia nuolatinės mokymo eigos įvertinimo, programų ir priemonių efektyvumo nustatymo.

D. Tautinės sąmonės vystymas aukštesniojoje liuanistinėje mokykloje

1. Nepaaukoti mokyklinės atmosferos ir mokyklos sąvokos, pataikaujant mokiniams, kurie murma dėl mokyklinio darbo ar sunkumo. Jei liuanistinė mokykla panašesnė savo drausme bei atsakingumu į kasdieninę, tai lengviau mokins jos taisyklėms paklusta.

2. Išvystyti tarpmokyklinį bendravimą, pasireiškiantį skaitymo, deklamavimo, rašymo, žodyno, net dainų ir tautinių šokių varžybomis. Ruošti liuanistinėms mokykloms vasaros stovyklas, kreipiant dėmesį į liuanistinius dalykus. Viso to tarpmokyklinio bendravimo tikslas: apjungti mokinius ir mokytojus į visumą, sukelti ūpą našesniui darbui.

3. Tautinio sąmoningumo ugdymui reikia didesnio dėmesio žodyno mokymui, šnekamosios kalbos pamokoms, istorijai ir tautinei kultūrai.

4. Įtikinti mokyklinio amžiaus vaikų tėvus, kad leisti juos į liuanistines mokyklas, o kartą įsipareigoję juos leisti, griežtai laikytis savo nutarimo. Tėvus įtaipinti.

goti asmeniškai, nes kartais jų spauda nepasiekia arba neturi reikiamo efekto.

E. Tautinis auklėjimas šeimoje

1. Laikyti kalbą kaip turtą, perduotą mums ir jausti pareigą tą turtą perduoti ateinančiai kartai.

2. Vaikams nuo mažens aiškinti, kodėl reikia mokytis savosios kalbos ir tobulinti jos žinojimą.

3. Vaikų jauname amžiuje nebijoti atsiriboti nuo tautiškumui svetimų įtakų, net ir nuo per ankstyvos organizacinės veiklos ir taip leisti šeimai pribrešti iki miniatūrinės lietuviškos bendruomenės tarpusavy, su aiškiais tikslais, priemonėmis bei atsiekimais, žinant, kad bus laiko vėliau vaikams "akiraty praplėsti".

4. Susirasti atatinamų asmenų Lietuvoje, su kuriais šeimos nariai galėtų susirašinėti.

5. Būtina, kad tėvai skaitytų lietuvišką spaudą ir literatūrą - savos kalbos praturtinimui, kad skaitytų vaikams, skatintų vaikus skaityti.

6. Būtina, kad tėvai taisytų visokiais būdais savo tarimą ir kalbos intonaciją t.y. "melodiją", taip pat ir vaikų tarimą, taisant ir lavinant vaikų klausą.

F. Tautinės sąmonės ugdymas jaunimo organizacijose

Konservatyviai visuomenei savaime sunku "įkasti" naujus sumanymus. Tačiau arčiau organizacijose dalyvaujančių vaikų bei jaunimo esantieji gerai nujaučia, kas jau atlikta ir vykdomą darbą paverstų veiksmingesniu. Kaip tik tokios mintys čia ir nurodomos:

1. Bendros lietuviškumo gairės mokyklai, organizacijai, grupei ir "kolonijai". Jei tai būtų neįmanoma, bent išsąmoninti Lietuvių Chartą su jos desniu, kad solidarumas yra aukščiausia tautinė dorybė ir vertybė.

2. Mokyti iš kitų kokių nors apčiuopiamu būdu: tirti kitų tautų, veiklą daugialypiuose kraštuose. Tikėti, kad galima ką nors išmokyti iš mažų lietuviškų kolonijų, o ypač iš tų, kuriose lietuviškai kalbančių nuošintis nedidelis.

3. Prieš kiekvieną vasarą surengti tos vasaros stovyklų būsimiems vadovams ir vadovėms pasitarimus ir pavyzdines programas.

SKAUTŲ VADOVŲ SĄSKRYDIS

Š.m. balandžio 12-13 dienomis Toronto Prisikėlimo parapijos parodų salėje įvyko, sakyčiau, Šiaurės Amerikos Kontinento lietuvių skautininkų-skautininkų didysis sąskrydis. Dalyvavo 75 skautininkės-kai iš Cleveland'o, Chicago's, Philadelphios, Boston'o, Buffalo, N. Jersey, Erie, Toronto, Hamilton'o, St. Catharines, London'o ir kitų vietovių.

Malonu pažymėti, kad daugumą sąskrydyje sudarė skautininkės - net 49-nios iš bendro dalyvių skaičiaus. Taip pat pažymėtina, kad skautininkų tarpe buvo daug jaunųjų skautininkų, čia išsivijoje išaugusių ir našiai papildančių vadovų eiles.

Sąskrydyje dalyvavo mūsų Sąjungos Tarybos Pirmios Pirmininkai: v.s. fil. Petras MOLIS, vyriausioji skautininkė v.s. Stefa GEDGAUDIENĖ, abiejų vyriausių skautininkų pavaduotojai - kanadiškiai v.s. M. VASILIAUSKIENE ir ps. A. SENKUS.

Iškilmingo Sąskrydžio atidarymo proga labai gilių minčių maldą sukalbėjo taip pat kanadiškis s. kun. A. ŽILINSKAS.

Sesės skautininkės daugumoje ir sąskrydyje pravedė, nors bendrai visi sąskrydžio dalyviai labai atsidėję svarstė visus lietuvių skautijai rūpimus klausimus. Pirmoji iškilni tema - SESERIJOS VEIDAS VEIDRODYJE. Nemažiau įdomiai buvo pravestas ir BROLIJOS VEIKLOS LAIKAS.

Sąskrydį nuoširdžiai sveikino vysk. P. BALTAKIS ir nemaža skautininkų, dėl svarbių priežasčių, negalėjusių dalyvauti sąskrydyje.

Po pietų skautininkų prarastas simpoziumas - TOBULĖJIMO BEIEŠKANT, vėl labai patraukė visų dalyvių dėmesį ir susikaupimą, nes išsivijoje gyvenimo tėkmė juk reikalauja stropiai atsižvelgti į naujuosius laiko vingius ir ypatumus. Todėl skautišką veiklą dabar reikia labai atsidėjus derinti. Per simpoziumą buvo apžvelgtos visos mūsų tarpe pasitaikančios negerovės ir buvo ieškoma visų ir pačių tinkamiausių bei naujų veiklos būdų bei kelių. Juk būtinai reikia aptarti visas šiuolaikines skautavimo sėkmes ir nesėkmes. Todėl simpoziume buvo iškelta prasmingų pasiūlymų ir patarimų.

Pirmiosios pirmininkas P. Molis savo kruopščiai paruoštamame pranešime palietė kelis dabartinės veiklos reikalus.

Numatoma peržiūrėti ir pataisyti nuostatus apie nusipelnusių skautų-čių apdovanojimus ir pakėlimus į aukštesnius laipsnius.

Tautinė Stovykla būsimi 1988 m. prie Cleveland'o esančioje stovyklavietėje. Reikia skautus-tes apdrausti visiems skautiškiems užsiėmimams.

Mūsų Sąjungos organui "Skautų Aidui" reikia daugiau aktualios medžiagos. Dabartinis "SA" redaktorius laukia kuo daugiau bendradarbių. Reikia, kad "SA" pasiektų kiekvieną šeimą, kur yra skautų.

Galop pirmininkas priminė į labai skaudžią padėtį patekusį v.s. Kazį PALČIAUSKĄ, kuriam būtinai reikalinga mūsų visų moralinė ir piniginė parama.

Sekančiame sąskrydžio darbovietės punkte skautininkės L. MILUKIENĖ ir O. ŠILENIENĖ aptarė mūsų archyvinės medžiagos išsaugojimą. Reikia tą medžiagą surinkti. Tai bus reikalinga ir mūsų Sąjungos istorijai. Šios medžiagos turi mūsų senesnieji vadovai. Deja, jų eilės retėja ir jie iškeliauja... amžinybėn.

Ir taip besvarstant ir diskutuojant visus rūpimus klausimus, šeštadienis (balandžio 12 d.) nuslinko vakarop. Tačiau dienos programa dar neįbaigė.

Po geros vakarienos vėl visi suėjo salėn, bet jau linksmajai VAKARONEI. Nuotaikos vis kilo, dainos dainiai skambėjo, visi ir tikrai įvairūs "pasirodymai" (be repetičių) geriausiai praeidavo, todėl susilaukdavo gausių katučių.

Sekmadienį jau nuo 8 val. ryto vėl sulėkė salėn. Dar vakar sudaryta Komisija paruošė nutarimų projektą ir patiekė sąskrydžio svarstymui.

Pradžioje išreiškėm nuoširdžią padėką vysk. P. Baltakiui už sveikinimus ir linkėjimus. Taip pat padėkojom visiems mus sveikinusiems.

Pasiūlytus nutarimus nuodugniai apsvaustėm šia tvarka:

1. Reikia peržiūrėti S-gos Statuto nuostatus, liečiančius Rajonų vadus.

2. Reikalingi peržiūrėjimo ir Pakėlimų bei Apdovanojimo nuostatai.

3. Skautininkų skyriai bei ramovės turi palaikyti glaudžius ryšius veikloje su visais S-gos vienetais.

4. Raginti skautų tėvus padėti ir įsijungti į veiklą.

5. Skautininkai vienetuose turi rinkti ir tvarkyti archyvinę medžiagą.

6. Būtinai reikia pajavairinti, kad Kaziuko mugės būtų įdomios ir visuomenei.

7. Išreikšti gilią ir nuoširdžią padėką šio sąskrydžio surengėjams ir ypač, Toronto skautininkams už malonų priėmimą ir globojimą iš toliau atvykusių dalyvių.

10 val. 15 min. visi gražiomis eilėmis nuėjome į Prisikėlimo parapijos bažnyčią pamaldoms. Šios parapijos kunigai atkreipė dėmesį net visų parapijiečių į šį skautininkų sąskrydį. Skautija juk ruošia jaunąją kartą skaistesnei atečiai.

Po dvasinio atsigaivinimo bažnyčioje, vėl sugrįžom į salę. Malonu atžymėti, kad savo tarpe turėjome skautininkę Aureliją BALAŠAITIENĖ - rašytoją ir žurnalistę. Ji per visą sąskrydį labai sumaniai reikšėsi, o užbaigai paskaite savo specialiai sąskrydžiui sukurta eilėraštį, sakyčiau poemą, apie visų mūsų "reiškimąsi" sąskrydyje. Eilėraštyje buvo ir malonaus jūmoro. Dėkojom jai ir karštai plojom. Vėl, kaip ir per vakaronę, suskambėjo dainos - dainužės, palydinčios visus į namus dirbti, krutėti jaunajai kartai ir brangiai Tėvynei Lietuvai.

V.s. L. Eimantas

THE TRIAL OF FATHER JONAS KASTYTIS MATULIONIS AND YOUNG ROMAS ŽEMAITIS

On January 17, 1985 in Vilnius, the trial of Father Jonas Kastytis Matulionis and young Romas Žemaitis took place. Only the next day a kin of the accused were allowed into this parody of an "open" trail. Acquaintances, friends and intimates prayed at the Shrine of the Our Lady of the Dawn Gates, under the watchful eye of the KGB and militia patrolling street. The court accused Father Matulionis on the basis of Art. 199 III-d of the criminal code of organizing religious processions, disturbing the peace and impeding traffic.

...The Prosecutor Mrs. Skaudienė, accused those on trial of transgressing against the Regulations for Religious Associations, emphasizing that special rayon and local government permission is requisite for religious processions, that it disturbed the peace and impeded traffic, and that Romas Žemaitis actively took part in organizing the procession, inviting children and young adults to participate.

Of the thousand or so people who participated in the All Souls procession to the cemetery, only four witnesses were called during the trial.

...All other witnesses: militia men, military police, chauffeurs, a women nonbeliever who somehow showed up in church that evening, the Chairman of the City Executive committee and others. Those accused declined the services of attorneys, preferring to defend themselves. The witnesses spoke in a confused manner, getting tangled up in their testimony. When Father Matulionis asked the driver how long he had been delayed by the procession, the latter replied that it took five minutes to let the procession pass, and no damage had been done because of the delay.

In his defence speech, Father Matulionis declared that he had committed no crime on All Souls' Day, but had, as a priest, together with the faithful, merely performed a religious rite described in the Ritual. The accused expressed surprise that a procession to the cemetery at 7:20 p.m., singing Litany of the Saints, had disturbed the peace (it was unclear whose, since the Executive Committee had not received a single complaint), while the frequent nighttime revels of drunken individuals in the streets of the town do not attract the more serious attention of the militia.

...During his defence speech, Father Matulionis was frequently interrupted. In his final statment, Father Matulionis repeated, in part, excerpts from his defence speech, emphasizing love of neighbor and the lack of tolerance in relations with each other. He mentioned the blatant behavior of officials at the time of his arrest: the bruises on his arms had not yet disappeared by the time the trial came about.

Father Matulionis would not admit any guilt, and was not remorseful, saying that no matter where he was, he would try to carry out his priestly duty to his people.

...By verdict of the court, Father Matulionis was sentenced to tree years of imprisonment in accordance with Art.199 III d of the Criminal Code, sentence to be carried out in a general regime camp. Romas Zemaitis, on the basis of Art.199 IIId and Art.201 was sentenced to two years of imprisonment in a general regime camp.

It would be interesting to know, on the basis of what instructions employees had the right to forbid anyone to pray before the meal. Not long ago, Konstantin Kharchev, Chairman of the USSR Council for Religious Affairs, came to the Kaunas Seminary and encouraged those clergy, who did not dare in his presence to make the Sign of the Cross before eating. Why do those at the top-level speak one way, and our leaders receive other instructions?

ZARASAI

On February 16, 1985, the mother of Father Jonas Vaitionis, the pastor of Kalisnykai, was being buried. A modest lunch had been ordered at the restaurant of the faithful, who accompanied the remains from Kalisnykai. When the funeral had assembled for lunch, restaurant employees rudely warned them that if the believers made the Sign of the Cross or said grace, they would be ejected.

"KRONIKA 6"

* Jeigu tikintieji nebūtų jutę "LKB Kronikos" pozityvios įtakos dabartiniam Lietuvos tikinčiųjų gyvenime, tai ji nebūtų tapusi tokia populiari ir įtakinga. Tiesa, ji nepadarė stebuklo, bet daug kur prievarta tapo atsargesnė ir žengė žingsnį atgal. Todėl neperdėtai galima teigti, kad LKB Kronika drauge su kitais veiksniais prisidėjo, kad šiuo metu Lietuvos tikintieji yra sąmoningesni, gerieji kunigai vieningesni, o kolaborantai - nevajkšto iškėlę galvas, kaip tai buvo per kelis pirmuosius pokario dešimtmečius.

* 1972 m. kovo 19 d. pasirodė pirmasis "LKB Kronikos" numeris. Tai buvo labai kuklus leidinėlis, nutaręs informuoti Tėvyne ir pasauli apie Lietuvos tikinčiųjų diskriminaciją ir pastangas išsikvoti religinės laisvės minimumą. Kodėl ji pasirodė 1972 metais?

Atsakymą davė Maskvos disidentai, drąsiai išstodami su savo idėjomis, pareiškimais, knygomis ir leidiniais. Tai buvo pirmas prisikėlimo varpo dūžis, pažadinęs daugelį iš baimės letargo ir šaukiantis: gana tamsos ir miego!

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ VIENO KARO LAIKŲ DIENORAŠČIO

M.A.

(t e s i n y s)

8.

Žiūriu - lyg matyti 2 vokietukai kariai. Užkalbinu - tiesa, buvome viename dalinyje persikėlus į Pilią. Jie buvo naktį sužeisti. Dabar paskirti į mano batalijoną. Bet jiems nežinoma, kad batalijonas liko Karaliaučiuje. Įsitaism padavą ir važiuojame link Pilią prie likusios batalijono kuopos. Staiga užpuola lėktuvai. Mes puolame į pakelės griovius, o arklukas liko ant kelio. Sudaužė mūsų vežimuką, arkluką, aplinkui sužeidė vokiečių civilių, ir vėl dingo. Mano kuprinė nelabai nukentėjo, o kiti - iš viso savųjų nebegalėjo rasti. Mes likome dar sveiki ir gyvi. Pasikeikėme, žygiavome toliau.

Viename name pernaktvojome, iš ryto radę du dviračius, kiek vėliau dar vieną, pavažiavome apie 1 ½ km. ir pasivijome kuopą, kuri buvo sustojusi. Pasiekę Pilią gynybą, ją radome apkasuose.

Per vienas kautynes, pasiekęs kitus apkasus, pajutau, kad neturiu kepurės. Radęs, užsidėjau kitą. Vieną naktį pabundu Pirmos Pagalbos punkte; nebuvau sužeistas, bet atkastas iš po sviedinio išmuštos smėlio krūvos. Jeigu nebūtų atkasė - būčiau uždusęs.

Po poros dienų kautynių mūsų kuopos likučius perkelia poilsui. Čia praneša, kad mus, kaip Karaliaučiaus gynėjus-dalyvius, visus perkelia į Daniją. Persikeliame į antrą pusę Pilią, į Neringą, o iš čia važiuosime į Daniją, kur karas jau turi būti pasibaigęs, ir aišku, pakliūsime pas anglus, kas ir yra didžiausias mūsų troškimas, jei dar gyvi išliksime, žinoma.

Žygiuojame toliau. Keltuvas mūsų neperkelia. Liekame namų rūsiuose. Naktį rusų tankai įsiveržė miestą, prieš tai smarkiai bombardavę iš lėktuvų. Mieste vyksta kautynės su "pancerfaustais". Atrodo, kad nėra vilties po mūšio išvažiuoti; pakliūsime rusams, nes visi išėjimai užkirsti.

Kartą vakarop pasikeliame, ir naktį tikras pragaras: parpliai ir sviediniai naikina viską. Mes žygiuojame, gal geriau pasakius, šliaužiame į už 4 km. esantį pusiasalį Hellą, Dancigo rajone. Čia laivai iškelia žmones į Daniją. Per tą naktį turėjome, rodos, 8 sužeistų, 3 iš jų sunkiau. Čia buvo prielauka, bet ne Hella, ir ne mums; dar turime vykti apie 10 km. Dienos metu puola lėktuvai, naktį - parpliai su sviediniais. Praeiname dar keletą prielaukų - ne mums...bet, kol gyvi esame, turime vilties, kad vistiek tikslą pasieksime. Pagaliau - balandžio 29 d. atėjome prie Dancigo. Jis būtų pasiekiamas už 18 km. Gautas pranešimas, kad perkels per Vokiečių įlanką į minėtą pusiasalį Hellą. Už dienos mus su pakrančių valtimi ir nuplukdė.

Čia jau gandai, kad Vakarų frontas kapituliavo,

bet visai tikrų žinių neturime. Čia ir kiek ramiau, mažiau bombarduojama ir apšaudoma. Jaučiame, kad greitai visa tam bus galas.

Laukiame kelinta diena persikėlimo, bet vis dar ne mūsų eilė. Tiekimas dalinis, atsargas baigiame. Čia tik pušys, smėlis ir tūkstantinės minios kareivių bei civilių. Visi jie laukia eilės...

Gegužės 4 d. esu pasiūstas į sandėlį su kitais dalinio kuopai. Mes nuėjome, rodos, šešiese. Sandėlyje matav įvairių gėrybių, kurių mūsų pilvai taip pageidauja. Pradėjo krauti mums skirtą daavinį. Žiūriu, kad čia galima ir "nukombinuoti", ko jau buvau, progoms pasitaikius, išmokęs. Tai ir patraukiau vieną maišą prie bendro stalo. Vokiečiai to nemato - tvarkoj. Vėliau atrišęs žiūriu, kad konservuoti "Rogen & Erbsen" (rugiai ir žirniai). Tai labai mums vertingi produktai, kai maisto maža. Po keilių minučių patraukiau cukraus maišą 100 kilogramų svorio. Čia jau liuksusas. Kitą susidedu už milinės ir į kišenes. Randu kiek ir rūkalų. Kažinkaip, tą dieną ten nebuvo tvarkos, o gal tik man taip pasisekė. Grįžus pasidaliname turtu. Labai man dėkingi už sukombinavimą. Kitą dieną, kaip girdėjau, jau to padaryti nebebuvo galima. Mes verdame rugius, žirnius, cukrų pasidaliname. Valgau, guliu, rūkau. Gyvenu kaip koks švedas - kad tik man būtų ramiau ir saugiau. Penktą laikimo ir šeštą gegužės pasitvirtino, kad Hitleris žuvo. Numatome, kad jau bus paliaubos. Rytė, rodos gegužės 6 d., skelbimas, kad Hitlerio vietininkas maršalas Doenitz paskelbė paliaubas - kapituliavo. Esame pilni džiaugsmo. Bet dar taikos su rusais nėra - frontas tebeveikia viską naikindamas ir žudydamas. Mūsų pusiasalis pradėtas smarkiai apšaudyti. Pilnas miškelis užmuštų, medžiai nulaužti. Niekas nelaidoja, nesirūpina. Visų vienintelis rūpestis pasitraukti iš čia...

Sužinome, kad Berlynas jau užimtas. Gegužės 7 d. gauname įsakymą vykti į uostą - prielauką išvykimui. Nuvykę laukiame valandą, antrą; po keletos valandų - pranešimas, kad gal mus iškels tik naktį, nes laiveliai dėl lėktuvų veiklos negali pajudėti. Grįžtame atgal, sustojame arčiau uosto. Čia sviediniai sužeidžia 7 mūsų karius. Grįžtame į senąją vietą.

Vakare pranešė, kad rytojaus dieną teks eiti laimoti žuvusius, o iškels mus kiek vėliau. Didelis nusiminimas ir piktumas apėmė mus. Sugulame. Naktį prikelia ir praneša, kad antrą valandą būtume uoste išsikėlimui. Nė vienas nebemiega; laukiame, pasiruošę žygiui. Didelis kariuomenės traukimas nuo Dancigo, pilna visur; jaučiu, kad čia jau bus kas negero. Nueiname į uostą. Laukiame iki 6 val. ryto. Gaunamas pranešimas, kad iškels po pietų. Grįžtame. Jau visi svarstome, kad teks likti rusams.

Gegužės 8 d. dar didesnis kariuomenės traukimas. Jokios tvarkos. Ginklai metami, plėšiami maisto sandėliai. Mes negauname daugiau jokių informacijų apie išvažiavimą.

žiasis tamson.

- Kas čia skleidžia pesimizmą?

Vėl tylu.

Kas bus rytoj? Kur mus nutrenks? Nėra laišku iš namų. Ant Saškos lazdelės nebėra vietos įplovoms. Jei mane sužeis, pateksiu ligoninė. Prisivalgysiu. Nuvažiuosiu atostogų į namus. Nueisiu į mokyklą. Ir visi pamatys mano kriukius. Ir juostele ant krūtinės už žaidą. O gal bus davę man medalį, jei irgi visi pastebės. Ir išeis Ženia. Dabar ji nebekikens. O visi dairysis - tai į ją, tai į mane. O aš jai pasakysiu: "Labas, Ženička." Ir nužengsiu koridorium. Tada ji mane pasivys. "Gal užsuksi pas. Mus į namus? Aš pasiilgau Tavęs". - "Pas tave? Į namus? Ko, kaip tai? Nėra ko. Daug kas per tą laiką pasikeitė". Ir nueisiu tolyn koridorium. O mergaitės jai ambrins: "Kvailutė tu, Ženka. Pati esi kalta..."

- Man nuo dynių vidurius skauda, - sako Saška.

- Aš jų civiliniame gyvenime iš viso nebuvau valgęs, - prabyla kažkas.

Kolia patarinėja:

- Pasivaikščiok, Saška. Išeik laukan.

- Durnius, - sako Saška. - Dynė - geras daiktas, tik ne žalia.

- O aš mėgstu barščius, - kalba kažkas tamsoj.

- Tirštus barščius, tokius, kad pastatai šaukštą ir jis stovi. Aš galiu apsieiti be varškėčių.

Šaukšto, tačiau aš neturiu. Be šaukšto, tai kaip be rankų. Visi iš manęs juokiasi, iš mano skobinėlio. Aš pats juokiuosi... Bet šaukšto neturiu. Ir batų neturiu. Jei turėčiau batus, kitaip tada mudu su Nina pasikalbėtumėm...

Nina, tu tokia liaudinutė. Žiūrėk, žygiuojam mudu per miestą. O iš priekio ateina Ženia. Ji viską suprato. Ir tyli. Kvaišėlė. O mudu einam. Aš pasirėdęs juodom kelnėm, baltais marškiniais, plačiai atlapota apykakle; per petį totori aparatą "Leica". Ir nebėra jokio karo...

- Ir dar aš užšveiščiau grietinės, - kažkas šneka tamsoje.

*) Tai pirmas garsaus Jesenino eilėraščio "Laiškas Motinai" posmelis. Svetimtaučiai skaitytojui nebūtina bus supranta, kodėl baterijos vadas neleidžia kareiviams tos dainos dainuoti. Kodėl, jo manymu, toji daina kelianti pesimizmą. Jesenino poezijai ilgą laiką buvo Sovietijoje niekinama, kaip dekadentinė, nesveikai sentimentali. Jesenino poezijos rinkiniai buvo tapę retenybėmis. Tačiau liaudyje jo lyrika liko gyva.

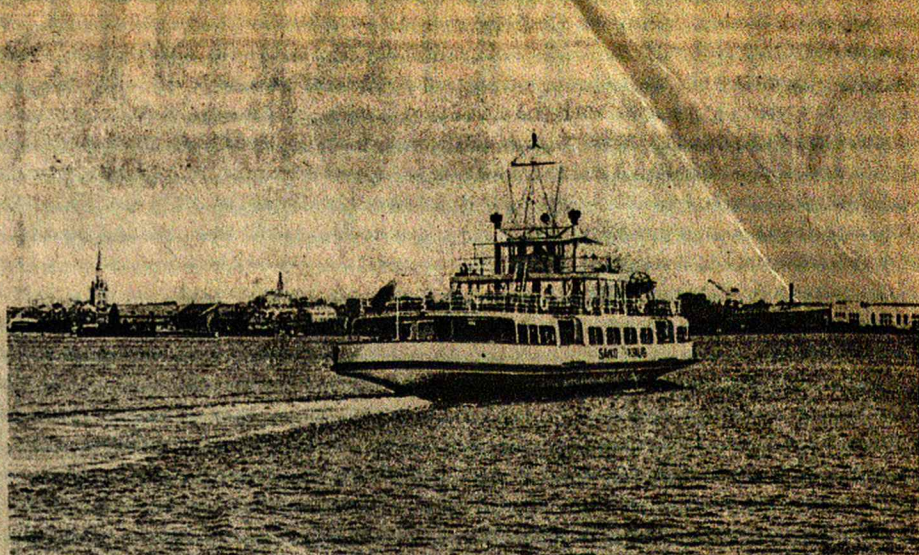
"L A F A "

Jau aštunta diena, kaip pliekia mūsų minosvaidžiai. Trys mūsų sužeisti. Aš jų nemačiau. Juos buvo išnešę, kai aš parėjau į bateriją. Mes kraustomės iš vietos į vietą ir neturim ne tik kad žieminių, bet ir apkasų. Nėra kada terliotis. Juk vyksta priešpuolis. Kai jis prasidėjo, Kolia Grinčenko pasakė:

- Vaikeliai brangūs, tai "Iafa" (laimikis). Dabar mes pagyvėsim kaip inkstai taukuose! Nuo dabar šers mus puikiai. Pagyvėsim trofėjinėmis gėrybėmis. Gana sprogti koncentratas.

Mes visi tada juo patikėjome. O be reikalo. Mes ir artilerija visur pribūnam patys paskutiniai, kai jau nieko nebelikę.

Ir vėl koncentratas. Vėl ažuolo kietumo biskvitas.

Klaipėda - keltas į Smiltynę (1938)

Pranešimas: šiandien, gegužės 8 d., 23 val. kapituliacija su rusais oficiali. Jau po pietų skraidydami lėktuvai nebebombardavo ir jų nebeapšaudė.

Matav, kad išvykimo mums nėra, ką ir kuopos vadas vokiečius pranešė. Reikia daryti ką kas gali, pats.

Vyksta savižudybės; aplink daugelis karių, karininkų vokiečių, nenorėdami pakliūti rusams, nusišauna. Nusišauna ir mūsų kuopos vadas lietuvis kapitonas ir mačiau, kad dar keturi.

Aš - už kuprinės - ir uosto link pasitikrinti, ar tikrai jau jokios vilties nebėra. Pamatau, kad tikrai taip. Grįžtu atgal.

Žiūriu - jūroje, toliau nuo kranto, stovi laivas - kreiseris ir pakrančių valtis veža į jį karius. Einu vėl į uostą, lėndu kartu su vokiečiais.

Prisiartinus matau, kad į "šturmbotą" priima tik jūrininkus. Nustumtas šalin, pastebiu vieną baidoką su maistu. Prisikraunu kuprinę ir duonmaišį. Žiūriu prieš saulę, saulė į akis - gerai nesimato, kas darosi uoste.

Užsidedu kepurę, žiūriu - kad mano kepurė jūreivių dalinio, su geltonais ženklais. Einu vėl pakrante prie valties, stoju į eilę ir priekyje stovinčio jūreivio paklausiu dalinio pavadinimo bei numerio, pasiaiškindamas, kad tik savaitė laiko kaip priskirtas ir neturiu tam visų dokumentų. Man atsako, kad jų dalinis 81 būrys, 112 batalijono. Tą, priešęs prie "šturmboto" užrašiau ir - į vidų. Tuojau esančius po manęs ir dar nepatikrintus ant valties galo pakėlė ir sukritome į vidų.

Viduje linksma - šaukia, dainuoja, geria ir man duoda. Pasižiūriu į laikrodį - 8:10 valanda. Dairausi aplink, kur mano pažįstamieji iš "T", su kuriais ėjome į uostą - "B" ir "C". Jų nematau, matyt, dar krante.

Važiujame nuo kranto; girdžiu gaudus, kad į laivą lipant, vyks dar vienas patikrinimas. Priplaukus, stebiu, koks tikrinimas - na gi jokio. Įlipau ir aš į kreiserį; kuprinę paliekame ant denio. Lipu žemyn, įsitaissu ant vamzdžių. Laikrodis rodo 10 valandą. Už valandos - paliaubos - ir tada niekas neišvažiuos. Sužinome, kad laivas plaukia į Kiele uostą, anglų užimtojon zonon. Susirandau ir saviškius "B" ir "C".

Išlipu ant denio. Bangos didelės, šviečia rusų prozektorius nuo pakrančių ir apšaudo. Plaukiame visu greičiu. Aš viršų stebiu, kaip mes išspruksime. Skamba pranešimas, kad mūsų 5 laivų vilkstinę vejasi rusų laivai, taip pat smarkiai apšaudo nuo Bornholmo salos - nenori leisti praplaukti, o pasilaikyti pas save, nes, pagal paliaubų sąlygas visa kariuomenė ir karo medžiagos lieka vietoje. Kreiseris plaukia visomis jėgomis, sovieniai sproginėja vandenyje, bet mums buvo lemta pabėgti, tai ir nekludė.

Apie 7 val. ryto sumažino greitį, o vėliau visai sustojo, ir visą dieną laivas stovėjo vietoje, nes jau buvome anglų zonoje ir vėsinio laivo motorus.

IV. B E L A I S V Ė J E

Gavome pranešimą, kad visus ginklus sumestume į vandenį. Gaila buvo skirtis su jais, bet vyrai, net ir pabučiuodami juos, metė į vandenį.

Laive - džiaugsmas: išbėgome nuo rusų. Radijas praneša: "Die letzten Nachrichten dieses Krieges" - karas pasibaigė. Aš likau gyvas ir sveikas. Draugų neturiu, tik du pažįstamus lietuvius iš tos kuopos, kuri liko Hella pusiasalyje pas rusus. Jie du neturėjo jokio maisto ir niekas jo neteikė, visi gyveno iš savės. Aš turėjau pakenkamai, tai galėjau padėti savo bičiuliams.

Mano žiniomis, Hella pusiasalyje prieš išplaukimą buvo aštuonių kuopų likučiai - 460 lietuvių.

Vakarop vėl pajudėjome pro žaliuojančius Danijos krantus. Gegužės 11 dieną laivas sustojo. Priplaukė anglų jūreiviai ir internavo laivą su visa įgula.

(bus daugiau)

Kolia Grinčenko ir sako viršilai:

- Viršila, koks velnias, kad vėl mums koncentratai? Kur frontinis davins?

- O tu, ežiuk, prisimeni kaip man grasinai, - atšauk na viršila.

- O tu įrodyk! - šaiposi Grinčenko.

- Žinai, prilaukyk verčiau liežuvių, - atsako viršila.

Mes dabar šioje gyvenvietėje. Pliekit, pliekit minosvaidžiai! Šėlkit, orai! Pliekit lietų ir liūdumą! Drėki, mano nugarėlė! Gelkite rankos!

Ką daryt, kad nešaltų kojos? Oi reikia batų. Pliečių. Trim numeriais didesnių. Idant visko prisiminturium, prisikimštum, idant koja būtų lyg lizde. Be to, reikia vaikščioti. O mes beveik nevaikštom. Visą laiką tenka keisti pozicijas. Vadinas, sėsk mašinon, ir aida. Pila lietus. Stačiai griūna iš dangaus. Pusto sniegą. Tai iš ten, tai iš sparno. O vėjas iš visų pusių. Dieną - naktį permirkstam klaurai. O paryčiais šaltelis. Nesinori pakrutėti.

Aš mastau apie Niną. Man atrodo, kad ji kažkur vienoje iš mašinų. Žuvo telefonistas Kuzinas. Kulka pataikė jam į burną. Buvo ji nusilėkusi, silpna. Bet kažkaip spėjo kliudyti, ir jis mirė.

Vertė V.A.J.

Fifty Years of Russian Prose; From Pasternak to Solzhenitsyn. Vol.2.

Edited by Krystyna Pomorska. Cambridge, Mass. M.I.T. Press, 1971, pp 171-227 ("Good-bye, Schoolboy" by Bulat Okudzhava. Translated by Robert Szulklin).

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

SUGRĮŽO GANDRAI Į SAVO LIZDĄ

APIE GANDRUS

Gandrų yra 19 rūšių. Dvi jų perisi ir gyvena Lietuvoje, tik žiemą praleidžia šiltoose kraštuose. Baltasis gandras leidžiasi žmogaus globojamas ir mėgsta krauti lizdą ant stogų. Žmogui naudingas, nes sulesia daug žemės ūkiui žalingų vabzdžių, pelių, gyvačių. Nenaudingas, jeigu įsitaiko prie žuvų ūkių, nes gauda smulkiasias žuvelės.

Lietuvių liaudis gandrų labai mėgo ir mėgsta. Ūki-ninkai jiems įtaisydavo lizdus, įkėlę senas akėčias ar ratus. Jeigu pavasarį sugrįžęs gandras savo lizdą palikdavo, žmonės galvodavo, jog tai reikšdavo, kad namus ištiksianti nelaimė. Jei pavasarį gandras išmeta kiaušinį iš lizdo, tai buvo menko derliaus ženklas, o jeigu išmesdavo išsiperėjusį jauniklį – tai grėisė ligos, o gal ir maras.

Iš gandro laikysenos lizde spėjo ir orą: jeigu vakarais gandras ilgai kalendavo snapu būsimą giedrą, jei tyliai stovėdavo – bus lietaus.

Visos giminės istorijoje pats didžiausias partizanas yra buvęs natangas – prūsas Herkus Mantas arba Henrikas Monte. Tai labai įdomi, bet drauge ir labai tragiška asmenybė. Ypač jo mirtis. Natangai palaužti ir pasidavę kryžiuočių malonei, Herkus Mantas su keliais draugais pasitraukia į dykras. Kryžiuočiai jį užklumpa vieną sėdinti palapinėje. Labai galimas dalykas – bendražygių išduotas, Mantas nesigina. Kryžiuočiai jį pakaria ir po to kalaviju jo kūną perskrodžia... Dvylika metų jis švaistėsi su savo vyrais po visą Prūsiją, ir nei vienas žmogus, tiek kryžiuočių nėra paklojęs, kaip jis, Herkus Mantas, iš garsiosios Mantiminių giminės...

J. Aistis (iš "Milfordo gatvės elegijos")

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3504
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS
JEIGU NORI MUSTOTI – MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

TEKĖKI SAULUŽE,
APLINKUI DANGUŽI.
APEIKI SAULUŽE,
APLINKUI ORUŽI.
SKAITYKI, SAULUŽE,
AR VISOS ŽVAIGŽDUŽĖS.

AR SKAITAU, NESKAITAU,
JAU VIENOS IR NĖRA,
ŠVIESIAUSIOS ŽVAIGŽDUŽĖS,
KUR ANKŠTI TEKĖJO,
VĖLAI NUSILEIDO.

(Lietuvių liaudies daina)

JEIGU

Jeigu pritruktų jėgų
dėl Tavęs kentėti,
jei per arti būtum,
kad ilgėčiau,
o per toli, kad mylėčiau,
Tėvyne...

Jeigu... ir jeigu...

ir jeigu...

šimtai mylių ir tamsios naktys,
darganos ir pūgos, ir audros...
Vistiek ateisiu,
Tėvyne,

nes mačiau Tave vieną kartą
vyriškoj ašaroj.

Ramunė Naujalytė

● BALYS GAJAUSKAS šventė savo 60-ties metų amžiaus jubiliejų Kučino griežto režimo lageryje. Po II-jo Pasaulinio Karo, vos 20 m. jaunuolis Gajauskas buvo pasmerktas už dalyvavimą laisvės kovose 25 metų kalėjimo bausmei. Jis ją pilnai atliko. Kai 1973 m. buvo paleistas, jam neleido gyventi gimtajame mieste su sena, ligota motina. Po 4 metų jį vėl suėmė. Nuteisė žiauriausia bausme – 10 metų griežčiausio režimo lagerio ir 5 metus pasilikti tremtyje. Buvo nuteistas be pagrindo, kad rinko archyvinę medžiagą apie pokario kovas. Dabar jam suėjo 60 metų, ir jis dar vis nelaisvėje ir žiauriuose sąlygose. Tokia tiesa ir teisybė.

VILNIAUS KAMERINIS ORKESTRAS V. VOKIETIJOJE
Pagarsėjęs Vilniaus Kamerninis Orkestras, vadovaujamas prof. Sauliaus Sondeckio, gastrolavo V. Vokietijoje, grodamas vienuolikos koncertų. Gavo geriausius atsiliepimus ir vėl pakviestas koncertuoti 1989 m.

Rašoma, kad šis vaismedžių ir vaiskrūmių bandymų sodas savo rūšių ir darbų įvairumu yra pats didžiausias Pabaltijoje. Obelių veislės prašoko 1.000, kriaušių – apie 400, slyvų – 300, vyšnių – 44, o lazdynų – 81 veislė.

Obelių specialistas Ipolitas Štaras 1974 m. pasaulinėje parodoje Ehrfurte, R. Vokietijoje buvo laimėjęs aukso medalį už dar nepavadinatą, jo išvestą naują obuolių rūšį. Jo dukterė, taip pat šios rūšies specialistė, tiems obuoliams davė Auksio vardą.

Daug sodų ir vaismedžių buvo išnaikinta karo metu ir smurtiniu ūkių nuosavybių sovietiniu naikinimu. Ne kartą teko matyti nukirstus vaismedžius su vaisiais pakrautus ir skabomus sunkvežimiuose "išvaduotojų".

IŠ PARTIZANŲ KOVŲ

● Šiaurės rytų Lietuvos miškai, pradedant nuo Vilniaus ir baigiant Naručio ežerą, glaudė gausiausias partizanų dalinius. Dėl to čia įvykdavo platesnio masto kautynių, negu kitose Lietuvos vietose. 1945 metais kovo mėn. kapitono G. vadovaujama apie 800 vyrų partizanų grupė susikovė su stipriomis rusų pajėgomis. Kautynėse dalyvavo dvi enkavedistų divizijos, iš kurių kovos lauke krito 800 karių. Žuvusių partizanų skaičius siekė 150. Kovos metu buvo sunkiai sužeistas dalinio vadas.

Prie Trakų, Vilniaus, Kaišiadorių ir šiaurės rytų pakaunėj darbavosi "žaliasis velnias", masėms virtęs legendiniu asmeniu.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

NAMŲ REMONTO VAJUS

-MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI, prašome pasinaudoti šia atkarpa ir ją atgal atsiųsti "NL" adresu:

Siunčiu "NL" prenumeratą už 198...m.....dol.
"NL" namų remonto vajuidol.

Mr./Mrs.
Adresas

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES
PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB

LIETUVIŠKA RADIOJO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

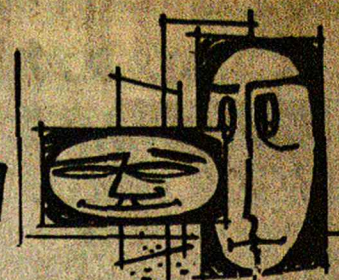
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 – 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

"Jeigu atsigavai nuo vakarykščio pasivažinėjimo,
tai kaimynas pageidauja, kad pašalintum automobilį
iš jo saliono".

NATIONAL ENQUIRER

SUPRANTA, KAIP NORI

● - Sakiau, kad Tamsta gali gerti tik atskiestą vyną.
- Daktare, aš jį atskiedžiu.
- Kuo?
- Degtine.

● - Kodėl tu girtas?
- Susipykau su žmona

Rytojaus dieną:

- Jau tu vėl girtas, kodėl tu vėl geri?
- Mat, susitarkiau su žmona...

LIETUVIŠKI KEIKSMAI

- O tu, rupūžgalvi!
- Kad tave vėtros padangėm nešiotų!
- Kad tave naginė prarytų!
- Kad tu visą amžių stiptum!
- Kad tu staugdamas nueitum!
- Kad ant tavęs būtų tūkstantis šunvočių!
- Kad tave perkūnas nutrenktų!

● Jaunuolis, atvykęs į kursus, kuriuose moko, kaip nardyti į jūrų gelmes su deguonies indu ant nugaros, paklausė instruktoriaus, ką reikia padaryti, kad išlaikytum egzaminus. Instruktorius atsakė: "Išskirti vėl į paviršių".

● Garsiam anglų aktoriumi taip įkyrėjo nuolatiniams klausinėjimais kodėl jis išsikėlė gyventi į Šveicariją, kad dar ir aerodrome jį persekiojančiam reporteriui įsiai atsakė: "Garbinu šokoladą".

POSAKIAI IR PASISAKYMAI

● Kalbant apie neišsipildžiusias svajones, prisiminkime visas gražias istorijas apie atominę energiją ir kaip ji mums suteiks nesibaigiančius kiekius elektros, kaip suks visokias mašinas, varys automobilius, šildys namus ir t.t.

● Hollywood'as yra tokia vietovė, kur vedybos laikomos pasisekusiomis, jeigu abu jaunavedžiai išsina iš bažnyčios kartu ir šalia vienas kito.

● Autobiografija yra tokia knyga, kurioje skaitytojai neranda apie jos autorių jokių kitų blogybių, išskyrus pašlijusią atmintį.

● Kol esi smalsus – dar nesi pasenęs.

● Žinau, kad nesveika per daug nudegti saulėje, bet jeigu grįšiu namo sūrio baltumo, niekas nežinos, kad buvau Floridoje.

● Visuomet lengva atspėti ar amerikietiškoje televizijoje rodomos žinios yra labai svarbios. Tokias žinias visad rodo pradžioje, dažnai parodo išsamiau kas atsitiko, o kartais jos užtrunka net kiek ilgiau už reklamas.

UŽ VYNO BONKĄ SUMOKĖTA \$155,000.

Prieš šimtą metų Thomas Jefferson, būdamas JAV pasiuntiniu Prancūzijoje, Kalėdų švenčių proga buvo nupirkęs JAV prezidentui G. Washington'ui dėžę vyno, daryto 1786 m. Prancūzijos firmos Chateau Lafitte, jaunos respublikos vienerių metų sukakties proga. Ant vyno bonkų jis paprašė išgraviruoti jo inicialus: Th. J.

Prancūzijoje, kilus neramumams, jis buvo atšauktas. Grįžęs į Ameriką, Th. Jefferson'as vienoje kalboje, teigiamai įvertindamas Prancūzijos revoliucinį sąjūdį, metė garšų posakį: "Laisvės medis turi kartkartėmis būti palaistytas patriotų ir tirėnų krauju".

Grįždamas į Ameriką, jis pasiėmė dvi bonkas mėgstamo vyno, o likusias atidavė į laivą, kad parvežtų. Tačiau vynas kelionėje žuvo, išliko tik dvi bonkos. Vieną jų dovanojo G. Washington'ui, o kitą pasiliko. Ji išliko neišgerta iki mūsų dienų. Ją buvo nupirkęs Vokietijos vienos leidyklos savininkas H. Bodensstock. Vyno bonka išliko ir per bombardavimus II Pasaulinio Karo metu. Dabar Parįžiuje ši vyno bonka buvo parduota iš varžytinių už 155,000 dolerių, kaip retas istorinis daiktas. Specialistai yra įsitikinę, kad per porą šimtų metų vinas galėjo virsti dujomis. Tačiau kitų įsitikinimų, vinas, būdamas aklinai uždarytas bonkoje ir negaudamas oro, turėtų nepasikeisti. Tačiau daugelis sako, kad atidarius bonką, vinas išgaruotų per keletą sekundžių. Ta pati firma, kuri anksčiau darydavo šios rūšies vyną ir dabar tebeegzistuoja, tik jau kelintas savininkas pasikeitęs. Garantuoja, kad vinas tebėra nepametęs savybių, nes dabartiniai savininkai esą tekę ragauti vyno, daryto 1799 m. tos pačios firmos Chateau Lafitte, už kurio bonką mokėta tik 8000 dolerių.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indėl.
8½% už 6 mėn. term. indėl.
9% už 1 metų term. indėl.
9% už 2 metų term. indėl.
9% už 3 metų term. indėl.
9½% už pensijų planą
7½% už specialią taup. s-tą
7% už taupymo sąskaitas
6-8% kasd. palūk. sąskaita
6% už čekių sąskaitas

IMA:

už asm. paskolas nuo ... 11%
už nekiln. turto (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu:
1 metų 11%
2 metų 11½%
3 metų 12%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 51 MILIJONO DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sontoaupydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antriniai mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmad., antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 v.r. iki 8 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 29 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

MOKA UŽ:

Pirmadieniais	10-3	90 dienų term. indėlius 8½%
Antradieniais	10-3	180-185 d. term. indėlius 8½%
Trečiadieniais	10-3	Term. indėlius 1 metų 9%
Ketvirtadieniais	10-8	Term. indėlius 2 metų 9%
Penktadieniais	10-8	Term. indėlius 3 metų 9%
Šeštadieniais	9-1	Pensijų sąskaitą 9½%
Sekmadieniais	9-12.30	Specialią taupymo sąsk. 7½%
		Taupomąją sąskaitą 7%
		Kasd. taupymo sąskaitą 7%
		Depozitų - čekių sąskaitą 6%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės nuo 12%
mortgicijus nuo 10½%-12%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal sontoaupydyje iki \$2,000 ir asmeninės paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokėsčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS!

vancouver

APLANKYKITE LIETUVIŠKĄ
ĄŽUOLĄ

EXPO 86 lankytojams lietuviams patariama aplankyti ir arti Vancouver'io centro esantį VAN DUSEN BOTANICAL GARDENS - didžiausią B. C. botanikos sodą, kuriame auga puikus, 1985 m. pavasarį pasodintas Lietuvos ąžuolas.

Tą ąžuoliuką prieš 9 metus iš okupuotosios Lietuvos Belvederio Medelyno parsivežė Feliksas ir Stasė Valiai ir jį augino savo sode Chilliwack, B. C. Kadangi dėl nesveikatos jie turi savo namą su sodu parduoti, tai buvo pasiūlyta minimo Botanikos Sodo direktoriui-kuratorui tą europietišką ąžuoliuką kaip dovaną, perimti.

Direktorius Roy Forster parašė oficialų padėkos laišką ir prašė tą ąžuoliuką, kaip pirmąjį iš Europos, atvežti. Jį pasodino Botanikos Sodo 6-tame skyriuje (section 6, - Quercus - Oak section), kur randasi daugiau ąžuolų

iš įvairių pasaulio kraštų, tačiau iš Europos yra tik tas ąžuolas "from LITHUANIA".

Prie kiekvieno ąžuolo yra pridėtos identifikacijos lentelės. Prie Lietuvos ąžuolo - liuko, kuris dabar yra 5 metrų aukščio, pridėta lentelė, kad jis išaugintas iš sėklos, gautos iš Lietuvos. Taip parašė tik laikinai, kad nesukeltų įtarimo, jog tas ąžuoliukas įgabtąs Kanadon nelegaliai, nes pagal įstatymus, jokių medžių, krūmų, gėlių, net ir gėlių puokščių, ar vainikų įgabtą Kanadon negalima.

Botanikos Sodo direktorius pažadėjo vėliau parūpinti didesnę ir aiškesnę lentelę su užrašu: European Oak - from Lithuania.

Botanikos Sodo vadovybei buvo pasakyta, kad tas ąžuolas yra dovana nuo visų B. C. lietuvių ir todėl buvo gautas pažadas, kad jis bus ypatingai stropiai prižiūrimas. Atsilankę lietuviai jį galėtų papuošti tautiniu kaspinu ir prie jo nusifotografuoti. Laikui bėgant gal sumažės lietuvių skaičius, ar

toronto

• KLB TORONTO A-KĖS KARAVANO RENGIMO KOMITETO POSĖDIS įvyko balandžio mėn. 16 d.

Lietuviai dalyvauja šiame Tautybių Festivalyje su Pavilijonu "VILNIUS" Prisikėlimo Parapijos patalpose, birželio mėn. 20-28 d. d.

Tai didelis ir svarbus rengimas, nes duoda puikios progos reprezentuoti savo tautos kultūrą ir savo bendruomenės gyvenimą kitų kanadiečių tarpe. Pavilijonus aplanko tūkstantinės minios.

Lietuviai visada Karavane pasirodydavo išskirtinai gerai ir atkreipdavo dėmesį, su silaukdavo pagyrimų iš įvairių lankytojų masės bei oficialių pareigūnų valdžioje.

Savo atsilankymu ir talka visi prisidėsime prie "VILNIAUS" Pavilijono pasisekimo ir šiemet.

Visą savaitę vakarais programą scenoje atliks Toronto "Gintaro" Ansamblis.

• KANADOS LIETUVIŲ BŪSTINĖ Toronto Apylinkės V-bos iniciatyva Vasario 16 Gimnazijai remti buvo suruošta rinkliava balandžio 13 d.

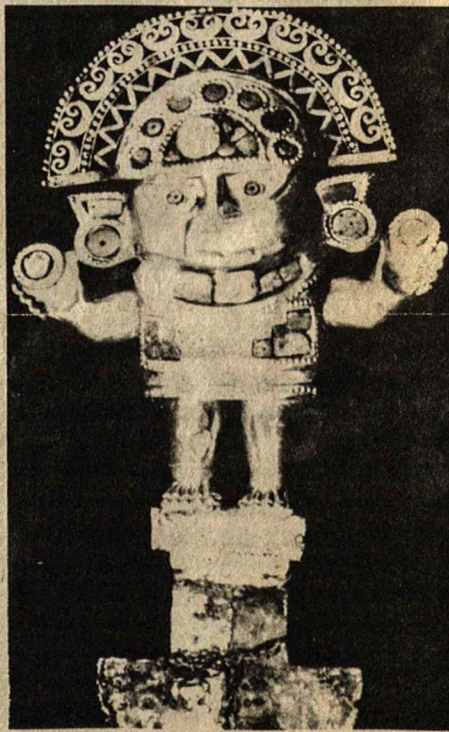
Iki dabar parapijose surinkta \$1.730,50.

Norintieji prisidėti, gali savo aukas siųsti arba palikti LIETUVIŲ NAMŲ raštinėje per A. Vaičiūną, tel: 532-3311.

ir visai jų Vancouveryje nebebus, bet tas ąžuolas bylos per šimtmečius, kad tame mieste gyveno lietuviai ir jis lietuvių pasodintas.

Prie tos pačios progos patariama EXPO 86 lankytojams būtinai aplankyti Canada Place, kuri netik nustebs savo didingumu ir grožiu, bet ir specialiu restoranu parodos lankytojams.

Del nakvynių ir bendrai informacijų, kelionių biuruose prašykite Accommodation Directory. Ją gausite veltui, o jei neturi, rašykite: B. C. PARLIAMENT BUILDING, Victoria, B. C., V8V 1X4, arba savo informacijos centruose. Kamborius galima rezervuoti ir telefonu, skambinant "Res West" (604) 662-3300. Kor.

Didžiausia auksinių objektų paroda (neskaitant Peru valstybėje esančios Museo de Oro del Peru) bus matoma Peru Pavilijone EXPO - 86.

• MAŽOSIOS LIETUVOS MOTERŲ DRAUGIJA Toronte paaugojo Vasario 16 Gimnazijai \$150.

Dr. MILDA DANYTĖ

JAUNA MOKSLININKĖ RŪPINASI MŪSŲ ISTORIJA

Dr. Milda DANYTĖ pirmąjį ėmėsi svarbaus, idomaus ir nelengvo uždavinio: surinkti duomenis ir aprašyti naujųjų lietuvių ateivių gyvenimą Kanadoje.

Daugiakultūrė Ontario Istrijos Draugija išleido šias jos studijas knygos pavaldę "DP: Lithuanian Immigration to Canada After World War II". Tai 350 psl. knyga.

Kad tokios temos imtis suskato kompetentingas, jaunas asmuo, yra labai džiugu. Ši knyga praturtins ne tik mūsų lietuvių kultūrinį ir istorinį aruodą, bet tuo pačiu ir Kanados.

Pagerbime autorę gausiai atsilankę į šios knygos pristatymą (žiūr. skelbimą). Jame dalyvaus pati autorė, leidėjų atstovai ir kiti pareigūnai.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO VISUOTINAS SUSIRINKIMAS

LIETUVIŲ NAMUOSE gegužės mėn. 25 d., sekmadienį vyks visuotinis Kanados Lietuvių Fondo narių susirinkimas.

Kvorumui nesusidarius, susirinkimas įvyks 1 val. p.p., nežiūrint narių skaičiaus.

Visi K. L. Fondo nariai kviečiami susirinkime dalyvauti, išklausti pranešimų, aptarti einamuosius reikalus.

• PARAMA - Lietuvių Kredito Kooperatyvas ieško tarnautojos ar tarnautojo. Pirmenybė kalbantiems lietuviškai ir angliskai, turintiems patyrimo banke ar buhalterijos srityje. Kreiptis į "Paramos" Vėdą tel: 532-1149 arba 8723.

• MOTINOS DIENOS PROGA Toronto gintariečiai parduos rožes prie Prisikėlimo ir Lietuvos Kankinių bažnyčių.

Anapilio salėje vyks Motinos Dienos Pietūs su vynu 12:30 val. Rengia Jaunų Šeimų Sekcija.

• JAUNŲJŲ TALENTŲ POPIETĖJE Anapilio salėje dalyvavo 15 muzikos mokinių ir 1 poezijos deklamatorė. Nebuvo nė vieno studijuojančio dainavimą.

Antrą kartą tokią Popietę suruošė Lietuvos Kankinių Parapijos Tarybos Kultūrinė Sekcija. Jai pirmininkauja sol. S. Žiemelytė.

GERAS SAVAITINIS DARBAS

Vykdamas visuotinį Kanados gyventojų surašymą, reikia apmokamų darbuotojų-talki-

Dr. MILDOS DANYTĖS KNYGOS

apie lietuvių imigraciją į Kanadą:

"DP LITHUANIAN IMMIGRATION TO CANADA"

PRISTATYMAS

Toronte

įvyks 1986 m. BALANDŽIO 30 d.

Trečiadienį 7:30 val. vakaro,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS PARODŲ SALĖJE.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATILANKYTI

ĮEJIMAS LAISVAS

Lietuvių Namų Žinios

• BALANDŽIO 20 d. LIETUVIŲ NAMUOSE buvo rodomos skaidrės iš kelionių Palestinoje. Daugiausiai jų buvo iš Jeruzalės ir Haifos. Skaidrės rodė ir komentavo kun. P. Dilyš ir inž. Gytis Šernas.

• LN SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO nariai pasukutiniu metu aplankė 22 ligonius ligoninėse ir slaugos namuose.

Juos lankė Iz. Antanaitis, L. Balsienė, Ses. M. Brizgytė, A. Borkertas, J. Dambaras, A. Genčiuvienė, R. Juodis, A. Kulnienė, S. Rudienė, O. Danaitienė, V. Turučius, B. Trukanavičius.

Visi, galintieji prisidėti prie šio LN Komiteto darbo,

mielai kviečiami.

Žinantieji apie sergančius arba reikalingus lankymo, praneškite Vyt. KULNIUI tel: 769-1266 arba Jonui DAMBARUI - 536-1433.

• LN MOTINOS DIENOS MINĖJIMO Pietūs vyks Karaliaus Mindaugo Menėje, gegužės 11 d., sekmdienį, pradedant 11:30 val. r. Motinos bus apdovanotos gėlėmis ir pavaišintos vynu.

Motinių pagerbimą rengia LN Vyrų Būrelis.

• LN atsilankė iš tolimesnių vietovių P. ir E. Deveniai iš St. Albertos, A. Šetikas iš Catharines, D. ir A. Valavičiai iš Floridos, A. ir M. Majauskai iš Danijos, A. Vartnaitis iš JAV., Mich. I. Vilienė iš California.

ninkų. Pirmenybė - studentams nuo 18 metų amžiaus, mokantiems svetimas kalbas. Darbas nuo GEGUŽES 29 iki BIRŽELIO 6 d. Atlyginimas - \$7.30 už valandą. Reikėtų padėti užpildyti anketas.

Prašymų blankai gaunami visose darbo įstaigose (Canada Employment Centre). Siųsti iki balandžio 27 d.,

Public Communications Centre, 200 Town Centre Court, Scarborough, Ont. M1P 4X8.

• LELIŲ TEATRO spektaklis, veikiantis Chicagoje, vadovaujamas Laimos Lapinskienės, neįvyko. Jaunų Šeimų Komitetui Lėlių Teatras nepranešė, kad neatvyks, ir susirinkusi publika jo nesulaukė.

winnipeg

GRAŽUS MIRUSIŲJŲ PAMINĖJIMAS

Š. m. balandžio mėn. 12 d. 11 val., Manitobos Lietuvių Klubų Valdyba sukvietė mirusiųjų Klubu narių artimuosius į Šv. Kazimiero bažnyčią pamaldoms.

Už mirusius Klubu narius mišias laikė prel. J. Bertasius, Šventojo Rašto ištrauką skaitė K. Strikaitis.

Po pamaldų dalyviai buvo pakviesti parapijos salėn pusryčiams.

Manitobos Lietuvių Klubu pirmininkas Walter Stapon trumpu žodžiu minėdamas Klubu mirusius, pasakė:

"Mes esame dabar tokie, kaip jie buvo anksčiau, o vėliau mes būsime tokie, kaip jie yra dabar. Mes čia susirinkę daugumoje mirusiųjų šeimų nariai, bet Klube buvo ir daug viengungių mirusiųjų, jų pagerbti niekas neatėjo."

Pagerbimui visų Klubu mirusiųjų narių prašau atsidėti.

Po minėjimo, šeiminiškai pripildė dalyviams taureles stipresnio gėrimo, o pirmininko vaikaitis Greg Stapon visus aprūpino savo restorano keptais Kentucky keptais viščiukais. Užklausas, ar patenkinti tokia užkanda, visi gerai nuplojo.

Dabartinę Manitobos Lietuvių Klubu Valdybą sudaro: pirm. - Walter Stapon, vicepirmininkas - Norman Stapon, išdininkas - Erni Samulaitis ir sekretorė - Viktorija Daubaraitė.

Dalyvis

edmonton

Edmontono Lietuvių Namai reikalingi remontui. Po kelių Apylinkės Valdybos susirinkimų nutarta pradėti remontą.

Sutelktos lėšos iš pernai gauto kazino žaidimų pelno bus panaudotos remontui.

BUVUSIŲ "AUŠROS" GIMNAZIJOS MOKINIŲ

SUVAŽIAVIMAS

Parengiamieji darbai buvusių aušrokių - aušrokių suvažiavimui TORONTE, gegužės 31-birželio 1 d. eina prie pabaigos.

Darbo Komitetas dažnai posėdžiauja ir tikisi matyti savo veiklos pasėkas - gausių dalyvių būrį. Mieli būsime dalyviai - es, tik nedelskite su registracija iki gegužės mėn. 1 dienos.

Pakvietimai registracijai į suvažiavimą, pagal turimus sąrašus, bus greitai išsiuntinėti.

Kas dar norite gauti daugiau informacijų, rašykite A. Rūkui:

46 Viamede Cr., Willowdale, Ont., Canada, M2K 2A8, tel: (416) 221-1348.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

Birutė Grigaitytė - Spudienė

namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Ištaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Montreal

• Klubas RŪTA ruošia ekskursiją į PUTNAM'ą pas Se-seles š. m. BIRŽELIO mėn. 2-3-4-5 dienomis.

Registruotis pas Valdybos narius IKI BALANDŽIO mėn. 30 d., įmokant \$50, - arba ir visą sumą.

• SKUČAS Rimvydas sune-galavus širdžiai, turėjo bū-ti operuotas. Dabar gyja Royal Victoria ligoninėje.

• XXXI-osios KANADOS LIETUVIŲ DIENOS bus švenčiamos š. m. SPALIO 10, 11 ir 12 dienomis.

Bažnytiniai Komitetai rū-pinasi išskilmingomis pamal-domis, kurios vyks Šv. Kazi-miero parapijos bažnyčioje, o KLB Montrealio Apylinkės Valdyba rūpinasi didžiojo KONCERTO PROGRAMA, SVEČIŲ GLOBA, TECHNŠ-KAISIAIS KONCERTO REI-KALAIS. Tam tikslui suda-ryti komitetai turėjo eilę po-sėdžių. Netrukus bus paskelb-ta smulkesnė informacija.

• SPAUDOS VAKARAS-BA-LIUS jau visai arti. PAVA-SARIO mergaitės ruošia ge-rą programą, o Jonas ŠUL-MISTRAS puikią muziką. Va-karienė visus skaniai paval-gyds, paruošta gabių Ane-lės KERSIENĖS ir jos padė-jėjų rankų.

Primename, kad būtų ge-rai, jog norintieji paaukoti laimikių loterijai, kaip gali-ma anksčiau juos pristatytų į "NL" redakciją arba į AV Spaudos Kioską.

• Onos MATULIENĖS- bu-vusios lasalietės duktė Jean Fitzgerald su savo vyru Wil-liam gyvena Warrington, Pa., JAV ir džiaugiasi savo sūnaus ir dviejų dukterų universitetų baigimo meti-nėmis.

Visi trys baigė CUM LAU-DE: Lois-telsę, William-in-žineriją ir dirba JAV Lai-vyno skridimo paruošimo-se, o Jean - mediciną. Ji

Dr. J. MALISKA

D. D. S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.
Dantų gydytojas - chirurgas
8605 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209, 364-4658
Tel.: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.
Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.
Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.
GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel. (514) - 871-1430

TAKSŲ FORMŲ PILDYMAS

GREITAM IR TIKSLIAM PATARNAVIMUI

KREIPKITĖS !

ROBERT BERNOTAS B.Com.

Tel. darbo: 871-1430

Nepriklausoma Lietuva

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI
RUOŠIAMAS

SPAUDOS BALIUS

GEGUŽĖS 3 d. ŠEŠTADIENI 7 val. v.

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 rue de Seve, Montreal.

PROGRAMOJE: "PAVASARIO" Mergaičių Choras, vadovauja INGRID TARK

• Karšta vakarienė • Visokių rūšių gėrimai • Loterija

ŠOKIAMS GROS: Digital Compact Disc - Laser Pick Up

• Premijuojami šokiai •

ĮEJIMAS: \$ 10.00

pensininkams \$7- jaunimui - \$5.-

"NL" SPAUDOS BENDROVĖ

VISI MALONIAI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI !

paskutinius 7 metus dirbo Warringtono Greitosios Pa-galbos korpuse.

Apie šiuos pasižymėjusius vienos šeimos narius aprašė "Daily Intelligencer" - didžiausias Bucks County tiražo laikraštis ir "Char-ger" - vietinis biuletenis su 10.000 skaitytojų.

Šeimoje auga dar vienas sūnus - septyniolikametis Sean Stanley.

Visa šeima didžiuojasi sa-vo lietuviais seneliais - O-na Matulienė ir savanoriu - kūrėju (dabar jau mirusiu) Antanu Matuliu.

• LUKOŠEVIČIUTĖ Ina gavo iš Toronto Universiteto sti-pendiją daryti masterio laipsnį farmakologijos sri-tyje.

• ŠV. ONOS RAUGIJA kvie-čia į VISUOTINĄ SUSIRINKI-MĄ savo narses BALANDŽIO 27 d., po Pamaldų SESE-LIŲ NAMUOSE. Kviečiamos ir viešnios.

• PRADEDEME VASAROS LAIKĄ šį šeštadienį: PA-SUKSIMĖ LAIKRODŽIUS v i e n ą valandą PIRMYN .

Dr. MILDOS DANYTĖS

KNYGOS APIE LIETUVIŲ IMIGRACIJĄ

" DP LITHUANIAN IMMIGRATION TO CANADA"

PRISTATYMAS

MONTREALYJE

BUS KETVIRTADIENI GEGUŽĖS 8 d., 7:30 val. v.

SESELIŲ NAMUOSE, 1450 DE SÈVE.

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

Po pristatymo - lengvos vaišės

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

MOTINOS DIENOS

MINĖJIME

GEGUŽĖS 11 d. SEKMADIENI po 11 val. pamaldų

A. V. PARAPIJOS SALĖJE

1465 rue de Seve, Montreal.

Mening Programą - atlieka Lituanistinės Mokyklos mokiniai

ĮEJIMAS: laisva auka

RUOŠIA: MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir patduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. MONTREAL, Que. H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT BLVD.

ir ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

KASOS VALANDOS

1475 DE SEVE 3907 A ROSEMONT ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJA

PIRM. ANTR. TREČ. 9:00-3:00

KETVIRTADIENIAIS 12:00-8:00 4:00-8:00

PENKTADIENIAIS 10:00-6:00 2:00-6:00

SEKMADIENIAIS 10:30-12:30 10:30-12:30

DUODAME VISUS BANKINIUS

PATARNAVIMUS

AKTYVAS VIRŠ \$ 17,000,000. REZERVAS \$ 600,000.

DABARTINIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE".

RESTORANAS KOSTAS

Įvairūs gėrimai

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

Mėsa kepta ant iešmo. Vėsinama salė.

• Reception Hall •

Priėmimų salė 2-me aukšte, talpina apie 120 asmenų,
tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams.

6201 Bannantyne, Verdun

(coin Allard corner)

768-2707 - 768-9189

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas ir
- Aptarnavimas

5987 Verdun Ave., Verdun, P.Q. H4H 1M6

Tel.: (514) 768-2551

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ.
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

MEMBER

FOTOM.L.S.
SYSTEM

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS